

SWEDORO

(Stichting Welzijn Doven Rotterdam e.o.)

Beleidsplan 2020 - 2024

Samen bouwen Samen sterk

Inleiding

Dit meerjarenplan 2020-2024 is een vervolg op het meerjarenplan 2013-2017 en 2018-2024. Vanwege de pandemie Corona lag het uitvoer van de beleidsplan, de activiteiten van Swedoro 2 jaar stil in de jaren 2020 en 2021. Omdat we alleen met vrijwilligers werken die ook een eigen baan hebben, heeft Swedoro besloten om de beleidsnota met 2 jaar te verlengen. Immers, de doelen en het streven van Swedoro heeft door de corona vertraging opgelopen maar blijven wel actueel.

.

Het bestuur van Swedoro

Terugblik

Ons beleidsplan 2013-2017 was al bijgesteld ten opzicht van 2008-2012. Met de toen heersende arbeidsmoraal konden we een hoop aan. Immers, we hadden veel steun van vrijwilligers en van mensen die zich inzetten voor Swedoro naar de “buitenwereld” toe. Toen begon de terugloop van vrijwilligers en bleek Swedoro steeds moeilijker in staat om haar gezicht te laten zien en “horen” in de maatschappij. Dit omdat Swedoro een vrijwilligersorganisatie is die draait op vrijwilligers met een baan en we geen vaste krachten in dienst hebben.

We hebben veel doelen behaald, zoals:

Sinds 2014 heeft Buurtwerk Alexander merendeel van hun activiteiten uitgevoerd bij Swedoro. Hiermee vervult Swedoro nu ook een buurthuisfunctie.

Taallessen voor dove allochtonen (laaggeletterden) om de weg te leren kennen in de Nederlandse maatschappij en/of hun isolement te doorbreken. Er zijn diverse overleggen geweest tussen Swedoro en WMO-Radar. In samenwerking met Oranjefonds wordt gekeken of er gezamenlijk wekelijkse Taallessen georganiseerd kunnen worden.

Maar er zijn ook doelen niet behaald, zoals:

Toegankelijkheid voor doven in Rotterdam. Aan oplossingen ter verbetering van de toegankelijkheid voor Doven zijn soms kosten verbonden. Te denken valt bijvoorbeeld aan ingewikkelde technische aanpassingen.

De chatfunctie met de Huisartsenposten is niet meer operationeel. In overleg met de Huisartsenposten wordt er gekeken naar een oplossing.

Verder is de ondertiteling bij Rijnmond TV gestopt vanwege bezuinigingen waardoor de doven en slechthorenden informatie missen. Ook het feit dat Rijnmond TV aangewezen is als rampzender (bij ramp moet iedereen luisteren en kijken naar Rijnmond) maakt dat de doelgroep verstoken raakt van misschien wel van levensbelang informatie.

Visie en missie

Swedoro heeft de volgende visie ontwikkeld:

Swedoro wil dat haar doelgroepen kunnen deelnemen aan de maatschappij op basis van gelijke kansen en rechten met behoud van de eigen cultuur. Met de eigen cultuur wordt in dit geval bedoeld: dovencultuur.

Daaruit heeft Swedoro de missie gevormd:

Ontwikkelen - en waar nodig behouden - van voorwaarden om doven en slechthorenden in Rotterdam-Rijnmond volwaardig te laten deelnemen aan de maatschappij met behoud van de eigen identiteit.

Doelgroepen

Volgens de statuten zijn de doelgroepen van Swedoro prelinguaal doven en laatdoven. In praktijk staat Swedoro echter open voor de onderstaande doelgroepen. Voor het verwezenlijken van onze beleidsdoelen is het van belang om onze doelgroepen te omschrijven:

- *Vroegdoven (prelinguaal)*: personen die vóór hun vijfde levensjaar doof zijn geworden. Dit heet prelinguaal doof, dus doof geworden voordat de taalverwerving begint. Voor deze groep is de Nederlandse Gebarentaal (NGT) de eerste natieve taal;
- *Slechthorenden*: personen welke nog een restgehoor hebben en met behulp van een gehoorapparaat nog een en het ander kunnen verstaan cq. horen. Deze groep varieert van licht tot zwaar slechthorend;
- *Allochtone doven*: is een groeiende bevolkingsgroep in de stad Rotterdam. Zij bevinden zich in een achterstandspositie ten opzichte van de Nederlandse samenleving. Allochtone doven hebben naast hun doofheid ook te maken met hun eigen culturele achtergrond. Dit maakt hen binnen de groep – autochtone – doven tot een aparte groep. Bovendien spreekt hun directe familie meestal de taal van het land van herkomst en gebruikt weinig gebarentaal. Dit betekent dat voorzieningen in Rotterdam e.o. niet altijd even toegankelijk zijn voor deze groep. Hierdoor moeten ‘allochtone’ doven een extra drempel over. Ook Swedoro erkent dat haar aanbod extra drempels opwerpt voor (kinderen van) van origine buitenlandse doven (incl. asielzoekers en vluchtelingen). Dat betekent dat Swedoro ervoor kiest juist voor de groep ‘allochtone’ doven en slechthorenden extra voorwaarden te ontwikkelen teneinde ook hen deel te kunnen laten nemen aan de Rotterdamse samenleving op basis van gelijke kansen en rechten. Dat geldt overigens ook voor het aanbod van Swedoro zelf.
- *Doofblinden*: personen die doof/slechthorend en blind/slechtziend zijn. Zij gebruiken vierhandengebarentaal als communicatiemiddel.
- *Dove en slechthorende jongeren*: ze hebben evenals ook recht op volwaardig leven op de maatschappij. Ze leven op jonge leeftijd op het “horende” maatschappij, waardoor ze met elkaar als lotgenoten kunnen uitleven, zoals over school, werk, in vrije tijd enz. Het is belangrijk dat er aandacht aan dove en slechthorende jongeren besteed wordt, ze horen immers ook erbij.

- *Oudere doven*; met het oog op komst van de vergrijzing, willen we aandacht besteden aan oudere doven, die zich veilig kunnen voelen in de maatschappij. We denken aan woonvorm, inloophuis.
- *CI groep*: met het oog op de uitbreiding van de CI doelgroep (dove mensen die op latere leeftijd besluiten een CI te nemen) willen we aandacht besteden zodat ze zich veilig voelen in de maatschappij. We denken aan voorlichting over CI en de gevolgen.

Tevens wil Swedoro de bewustwording in de horende maatschappij vergroten ten aanzien van haar doelgroepen. Daarom heeft Swedoro een buurtwijkfunctie en doen we mee aan de scholenprojecten.

Doelstellingen

Doelstelling A: Ontwikkelen en in stand houden van een multicultureel dovenontmoetingscentrum

Swedoro heeft in eigendom een gebouw dat dient als een dovenontmoetingscentrum voor onze doelgroepen. Het gebouw is toegankelijk voor alle auditieve groepen dankzij diverse voorzieningen zoals: dimbare verlichting en groot beeldscherm (specifiek voor doof/slechthorenden en blind/slechtzienden), ringleiding (specifiek voor slechthorenden) en invalidentoilet voor rolstoelgebruikers. In het dovenontmoetingscentrum kunnen de doelgroepen zich weer “opladen”, doordat ze in hun eigen taal (gebarentaal) met elkaar kunnen communiceren en vele sociale contacten kunnen leggen, welke ze in de horende maatschappij niet of gedeeltelijk hebben. Dat maakt dat het ontmoetingscentrum een vertrouwd en veilig onderkomen is. Desondanks is te merken dat vooral de jongeren, meer digitale contacten aangaan de laatste jaren. Om onze doelgroepen beter te kunnen bedienen, willen we de volgende punten realiseren in de komende vijf jaar:

- Aanbod van vrijetijdsactiviteiten voor een deel beter afstemmen op behoeften van migranten, jongeren en ouderen.
- Aanbod van activiteiten voor ouderen. Ons doel is dat de aantallen bezoekers stabiel blijven de komende vijf jaren.
- Aanbod van activiteiten ook afstemmen op groepen gebruikers van het dovenontmoetingscentrum. Te denken valt aan nieuwe media, kunst en cultuur;

Verder heeft het centrum een multifunctionele functie: GGMD (Geestelijk Gezondheidszorg en Maatschappelijk Dienstverlening voor doven en slechthorenden) heeft er zijn unitkantoor en MCS (leverancier van diverse hulpapparatuur voor doven en slechthorenden) heeft er zijn informatiepunt. Deze multifunctionele functie is uitgebreid en we willen het blijven behouden en verder uitbreiden daar waar mogelijk is.

Echter onze doelgroepen moet het gevoel blijven houden dat het doven-ontmoetingscentrum hun eigen plek is.

Doelstelling B: Zelfontplooiing en bewustwording (empowerment)

Dove en slechthorende personen in Rotterdam en omgeving zijn zich nog te weinig bewust van hun positieve identiteit als dove en slechthorende persoon. Hoewel onze doelgroepen de doofheid niet als handicap ervaren, kunnen ze het begrip dovencultuur toch niet zo omschrijven dat ze zichzelf er in herkennen. Ook niet zo vreemd: je eigen cultuur is zo vanzelfsprekend, 'daar sta je mee op en ga je mee naar bed'.

Hierbij wil Swedoro de volgende activiteiten ontplooiën met als doel dat onze doelgroepen hun eigen kwaliteiten en vaardigheden ontdekken en van dit inzicht gebruik kunnen maken om zichzelf meer te ontwikkelen tot wie ze in feite zijn:

- Cursussen op maat voor de doelgroepen. Zoals assertiviteitscursussen, Nederlands taal cursus en gebarentaalcursussen.
- Er zal aandacht zijn voor vrijetijdsbesteding door dove ouderen.
- Swedoro gaat samenwerken met NDJ (Nederlandse Dove Jongeren) en Swan Harbour, om zo dove jongeren te bereiken.
- Er worden ervaren vrijwilligers gekoppeld aan nieuwe vrijwilligers, zodat ze goed ingewerkt worden.
- Buddyproject. Samen met St. Humanitas Buddyzorg en Swedoro willen we deze buddyzorg bieden aan zelfstandig wonende (en volwassen) auditief beperkte Rotterdamse bewoners, waarbij de verwachting is dat we deze bewoners maatschappelijk en socialer kunnen activeren waardoor zij (mogelijk onder andere) kunnen gaan participeren in de maatschappij, beter hun weg weten te vinden als het gaat om hun eigen hulpvragen en de mogelijke hulpinstanties en ook verdere gezondheidsklachten kunnen voorkomen.
- We geven thema avonden/informatie en workshops avonden voor ons doelgroepen.
- Swedoro blijft samenwerken met andere stichtingen en organisaties in Nederland om zo de ontwikkelingen van de maatschappij te kunnen volgen en erop in te spelen.
- Swedoro wil graag gaan samenwerken met NVVS (Nederlandse Vereniging voor Slechthorenden) en SHJO afdeling Rotterdam (SlechtHorende JOngeren).
- Er worden bestuur-kadertrainingen georganiseerd voor de aangesloten clubs en belangenorganisaties.
- Swedoro gaat zich inzetten voor de ondertiteling van de rampzender TV Rijnmond. De ondertiteling van TV Rijnmond is stopgezet vanwege de financiën.

Doelstelling C: Doven & Maatschappij

De doelstelling luidt dat de doelgroepen in Rotterdam-Rijnmond, met behoud van de eigen dovencultuur, deel kunnen nemen aan de maatschappij op basis van gelijke kansen en rechten. Dit doet Swedoro door middel van het bevorderen van emancipatie, participatie en maatschappelijke integratie. Toegankelijkheid breed mogelijk voor doven, te denken aan vrije tijd van dove ouders en jongeren.

- Swedoro ziet een belangrijke taak voor zich weggelegd om zich in te zetten voor dove ouders die willen blijven wonen in Rotterdam. Daarom is Swedoro inmiddels begonnen met het realiseren van een woonvorm voor dove ouders. We gaan hierin samenwerken met Humanitas en GGMD voor Doven en Slechthorenden. Het is de bedoeling dat dit bewoonbaar is voor onze doelgroep in de komende jaren.
- Ook wil Swedoro eraan werken dat mensen meer betrokken worden in de beleidsvorming over zaken die ook hen aangaan.
- Het vergroten van de netwerk van Swedoro, in de politiek, de gemeente en gemeenschap.
- Swedoro staat open voor de omgeving en voor horende mensen. Door laagdrempelige activiteiten te organiseren voor horenden, ontstaan er mogelijkheden om te integreren op kleine schaal, zoals de buurthuisfunctie in de wijk.
- Het organiseren van diverse activiteiten welke toegankelijk zijn voor dove en horende personen zoals Pleinbioscoop, Wapperdag etc.
- Het organiseren van gebarentaalcursussen zodat er een “brug” geslagen kan worden tussen de dove – en horende maatschappij, zoals gebarenMee.

Gebarentaalcursussen “gebaren met je baby”.

- Het organiseren van gebarentaalcursussen zodat er een “brug” geslagen kan worden tussen de horende/dove ouders/verzorgers en dove/horende baby's.
- Het organiseren van praktisch maatschappelijk vorming cursussen voor dove allochtonen om hun zelfredzaamheid te vergroten in de maatschappij, zoals leren pinnen, reizen met openbaar vervoer.
- De maatschappij is nog weinig toegankelijk voor Dove ouders en Dove jongeren. Door samenwerking te zoeken met GGMD, VGR, Humanitas en Brede raad willen we dit verbeteren. Zoals ondertiteling TV Rijnmond als rampzender. Ook het organiseren van een symposium: werk voor dove jongeren. Verder willen we de “onzichtbaar” dove jongeren meer betrekken bij de activiteiten van Swedoro. Voorbeeldfunctie zijn voor dove jongeren op horende scholen (passend onderwijs)

Nederlandse Gebarentaal en VN verdrag

Na het verschijnen van een adviesrapport “Meer dan een Gebaar” (1997) over de wijze van invoering van juridische erkenning van de Nederlandse Gebarentaal heeft de regering nog geen stappen gezet in deze richting. Dat is zorgelijk. Want juridische erkenning van de NGT is noodzakelijk voor versteviging van de positie van Dove mensen in Nederland. Deze erkenning geeft Swedoro ook meer mogelijkheden bij het uitvoeren van haar beleid.

Per 1 januari 2017 is het VN-verdrag inzake de Rechten van mensen met een beperking in werking getreden in Nederland. Op 13 maart 2017 is het implementatieplan bekend gemaakt. Daarin wordt vermeld om voorzieningen voor doven en slechthorenden, zoals gebarentaal en ondertiteling, mee te nemen binnen de werkwijze van toegankelijkheidskeurmerken. Dovenschap pleit ervoor dat in het Regeerakkoord expliciet benoemd wordt dat toegankelijkheid de norm is, ook wat betreft taal. Een voorbeeld om dat uit te drukken is door het regeerakkoord ook in de Nederlandse Gebarentaal (NGT) beschikbaar te stellen. Een ander voorbeeld is om ondertiteling te verplichten bij alle vormen van media: televisie, bioscoopfilms, internetfilmpjes en andere vormen van filmmateriaal.

Op 3 oktober 2016 is door de Kamerleden Van Laar (PVDA) en Dik-Faber (ChristenUnie) een wetsvoorstel ingediend voor de erkenning van de NGT. Nederland heeft in het kader van het Europees Handvest voor Regionale en Minderheidstalen al een aantal talen erkend: het Fries, Nedersaksisch, Limburgs, Jiddisch en de talen van de Sinti en Roma. Dovenschap pleit ervoor dat de nieuwe regering ook de NGT als minderheidstaal erkent, als onderdeel van het Nederlandse culturele en linguïstische erfgoed.

Slotwoord

Het streven van Swedoro is ambitieus. Dat vraagt inzet van alle betrokkenen. De hoge ambities vragen ook om scherpte en alertheid. Wij willen dat stap voor stap doen, doel na doel. Want alleen lukt het ons niet. We hebben input nodig en daarom willen we samen blijven werken met andere organisaties. Dat zullen we ook doen de komende jaren. Ons motto is: "Samen bouwen, samen sterk" naar goed Rotterdams gebruik.